

Феноменът език

Петър ПЕТРОВ

Ако според мита за Вавилонската кула навремето хората са говорили един език, днес се нуждаем от много различни по своя тип хуманитарни науки, за да си обясним езика като феномен. Хуманитаристиката ни помага да разберем същността на случващото се около нас и как човекът го възприема.

Първият международен филологически форум за студенти и докторанти разглежда направленията литературознание, лингвистика, старобългаристика, фолклористика и културна антропология и методика на обучението по български език и литература. „Световна тенденция е да приобщаваме студентите към нашите изследвания. Във форума участват около 250 студенти и докторанти, като повече от половината са чужденци“, уточнява проф. Панайот Карагьозов – декан на Факултета по славянски филологии.

В рамките на форума, на тематична кръгла маса, посветена на проблемите на българските лекторати, Национално издателство за образование и наука „Аз Буки“ представи подготвия сборник с интервюта с наши лектори зад граница. В него посланиците на българския език и култура по света разказват за своята работа и мисия, дават своите препоръки.

България има 36 лектората по български език, литература и култура в 23 страни. Най-отдалечените географски точки, където имаме лекторати, са Пекин и Делхи. До неодавна сме поддържали 44 лектората, но финансовата стагнация оказва влияние и на тази мрежа. Сега България иска да открие нови лекторати във Франция и в Испания.

Само през последната година сме успели да открием три нови центъра на българската книжовност и духовност.

Какви проблеми стоят пред тази институция? Според д-р Евгени Зашев от БАН, на първо място, сериозно куца подборът. Практиката показва, че изискванията към българския лектор в отделните страни са специфични, казва дългогодишният лектор. Преди да говорим въобще за запазване и разширяване на мрежата, трябва да имаме национална концепция за ролята и мястото на тази институция, с мнението на друг дългогодишен лектор – доц. Нина Гагова от БАН. Дава за пример Полша, която е създавала и поддържа специална база от данни за тяхната работа и развитие.

Още една важна препоръка – изучаването на българския език трябва да върви ръка за ръка с пазарното ориентиране на ползата от неговото владение. Това със сигурност ще стимулира младите хора да го изучават, съветват специалистите. Средищата на българския език и култура по света се нуждаят и от модерна техника, от достъп до официални български сайтове и библиотеки.

Най-важното обаче си остава необходимостта лекторите да чувстват, че зад тях стои държавата в лицето на конкретна институция.

В поздравителен адрес вицепрезидентът Маргарита Попова изказа своите admirationи към филологическия форум, наричайки го „Интелигентното търсене“. Тя призова за повече български лекторати зад граница, защото това е умният начин една страна да бъде контактна и влиятелна.

България е в сърцата на децата на сьнародниците ни в Будапеща

Как се превежда думата „Родина“

Отговор ще търсят учители от българските училища зад граница на кръгла маса в Будапеща

Стоян СТОЯНОВ

Организацията на учебния процес в българските училища в чужбина – от съставянето на учебните програми до организирането на учебния час. Това е темата, която събира на кръгла маса в края на седмицата учители в българските неделни училища. Тя ще се проведе в рамките на VI Фестивал на българите по света „Аз съм българче“, който се провежда тази година в Будапеща. Форумът на 21 – 23 ноември се организира от асоциация Т.А.Н.Г.Р.А. – Мадрид, а домакини са Българското републиканско самоуправление и Българското училище за роден език в унгарската столица. Медия партньор на проявата е Национално издателство „Аз Буки“. Срещата е посветена на Деня на народните будители, на Европейския ден на езиките и на 100-годишния юбилей на Дружеството на българите в Унгария.

„В кръглата маса ще се включат 26 учители от Виена и

Линц, Париж, Босилеград, Франкфурт на Майн, Стокхолм, Дъблин, Прага, Кипър, Испания и Будапеща“, съобщава за „Аз Буки“ Светла Кьосева – директор на Българското училище за роден език в Будапеща. В обсъжданията ще участват и представители на Министерството на образованието и науката и на Държавната агенция за българите в чужбина, както и на Департамента за информация и усъвършенстване на учители при СУ „Св. Климент Охридски“. По думите на Кьосева в предвари-

телните разговори е станало ясно, че учителите проявяват особен интерес към методите на преподаване, прилагането на подходи за чуждоезиково обучение, квалификацията на учителите и използването на дистанционно обучение. „Още през лятото започнахме много сериозен разговор за учебните програми. Регламентирането на всеки един от тези въпроси е изключително важно и от гледна точка на финансирането на българските училища зад граница“, коментира още тя.

За участие в двата конкурса за Фестивала – „Мой град, мой свят“ и „Аз съм българче“, са пристигнали над 450 детски творби – рисунки, съчинения, изпълнения на народни песни, приказки и гатанки, както индивидуални, така и групови. В гала-концерта на победителите ще се включат близо 50 участници от Братислава, Палма де Майорка, Мадрид, Линц, Стокхолм, Босилеград, Франкфурт на Майн и Будапеща. „За огромно съжаление, не успяхме да организираме пристигането на много силни участници от Болград, които спечелиха много награди, но за които пълните разходи се оказаха непреодолимо препятствие. По същата причина няма да е с нас и танцов състав на банатските българци от Винга. Затруднения имаха и талантливи деца от Испания с безработни родители“, сподели още Кьосева. Според нея е особено важно подобни срещи да съберат талантливите български деца, където и да се намират те по света. Подобни форуми създават самочувствие и чувство за общност и подкрепят съхраняването им като българи.

Изложба на носии и шевици в Пловдив

Изложба „Напътстрени с традиция и красота“ представя Регионалният исторически музей в Пловдив. В нея ще бъде представена личната колекция от народни носии и накити на Ваня Велкова – директор на Българското училище в Хамбург. Експозицията ще бъде открита на 21 ноември.

Освен народни носии и накити гостите на музея ще могат да видят колекция от дантели и шевици, както и автентични предмети от бита на българите през XIX и XX в. Жителите и гостите на Пловдив ще могат да посетят изложбата до Коледа. **Аз Буки**

